

СУ „Св. Климент Охридски”
Факултет по журналистика и масова комуникация
Катедра „Печат и книгоиздаване”

СТАНОВИЩЕ

по дисертационния труд на Росица Светлозарова Славова

на тема:

„Трансформации и конвергенция на журналистическите жанрови форми в онлайн медиите”

за присъждане на образователната и научна степен доктор по научна специалност

3.5 Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика –

Журналистически жанрове)

от доц. д-р Грета Дерменджиева,
член на научното жури в конкурса и научен ръководител

Дисертационният труд „Трансформации и конвергенция на журналистическите жанрови форми в онлайн медиите” е с обем от 268 стр., разпределени в 3 глави, Изводи и заключение, Литература и Приложения. Използвани са 133 източници на български, руски и английски език - печатни книги, научни статии, студии и Интернет източници. За целите на анализа на журналистическите жанрове в уеб среда са проучени и 65 медийни уебсайта на традиционни печатни, радио и телевизионни медии. Извършен е контент-анализ на стотици материали в различни жанрове, намиращи се на уеб страниците им.

Темата за жанровите видоизменения при прехода им към онлайн медиите е изключително нова и малко разработвана не само у нас. Научни изследвания и литература в тази област липсват в България, а в световен мащаб са оскъдни. Работата се отличава със стройна методология и много прецизно формулирани цели, задачи, предмет и обект на изследване, а тезата е защитена по категоричен начин със средствата на теоретичния анализ и емпиричното проучване.

Първа глава отразява теоретичния обзор и проучването на множество научни източници за жанровите теории – книги, дисертации, студии и статии, предимно на български и английски, които са описани, систематизирани и анализирани с голяма

педантичност и добросъвестност. Разгледани са теоретични постановки на български и чуждестранни автори с цел въвеждане в жанровата теория и са зададени необходимите теоретични рамки на журналистическите жанрове в традиционните медии за по-добро разбиране на дигиталната им еволюция. В края на главата докторантката е **предложила нова обобщена класификация на групите журналистически жанрове**, категоризирани различно от отделни изследователи и направления в теорията на жанровете.

Във втората глава е представена **спецификата на онлайн средата, предпоставките за конвергенция на медиите и начините, по които мрежата влияе върху журналистическите жанрове** по посока на трансформация и конвергенция на традиционните жанрови форми, а също така и на спонтанното възникване на нови. Отделено е специално внимание върху основните характеристики на уеб пространството (хипертекстуалност, мултимедийност, интерактивност и персонализация), пряко отговорни за същността, трансформациите и добавената функционалност на журналистическите жанрове. През погледа на различни изследователи **са представени дигиталните жанрове, теорията за еволюцията на кибержанровете и дефинирането на “нови” журналистически жанрове.**

Задълбочена и приносна е трета глава на разработката на Росица Славова, в която тя представя **оригинално емпирично изследване на трансформациите и конвергенцията на основните журналистически жанрове в дигитална среда**, детайлно анализирани на равнище съдържание, форма и функционалност. Направени са съществени изводи към анализа на жанровете за трите вида традиционни медии, присъстващи в онлайн среда – печатни, радио и телевизионни. Ценен принос представлява последният параграф на главата, в който **визуално са представени в авторски схеми и диаграми** нивата на трансформации на жанровете, местоположението на журналистическите жанрове в процеса на трансформация, промяната на информацията при преминаването ѝ от традиционните медии през дигиталното пространство до достигането ѝ до аудиторията и пр.

Държа да отбележа и приносните моменти в дисертационния труд, най-важните от които са:

- За първи път е въведено и дефинирано понятието **„функционална дигитална форма на жанра”**;
- Представена е цялостна концепция за **„унифицирана дигитална рамка”** на журналистическите материали, разположени на вътрешните уеб страници;

- Предложен е иновативен подход към изследването на трансформациите на журналистическите жанрове, в който **интерактивните функционални елементи** са разгледани и анализирани като част от функционалната дигитална форма на жанра и са **представени в таблици**;
- Изведени са **основни отличителни характеристики на трансформираните журналистически жанрови форми** в Интернет средата;

И накрая, най-големият принос е самият дисертационен труд, който се оформи като мащабно изследване на трансформациите на журналистическите жанрови форми при преминаването им в дигитална онлайн среда, каквото няма правено досега у нас.

Като научен ръководител на Росица Славова искам да подчертая, че представеният дисертационен труд е логичен завършек на четирите ѝ години бакалавърско обучение във ФЖМК и е естествено продължение на магистърската ѝ теза в програмата „Електронни медии”. Той е плод и на сериозна и методична четиригодишна изследователска работа по време на редовната ѝ докторантура. Докторантката има 7 научни публикации, свързани с дисертационния труд, два от които са в Годишника на СУ „Св. Кл. Охридски” (Факултет по журналистика и масова комуникация), а останалите са публикувани (или са под печат) доклади, представени на научни национални и международни конференции.

Предвид всичко гореизложено, мога уверено да изразя мнението си, че предложеният за защита дисертационен труд отговаря на всички изисквания и представлява задълбочено научно изследване върху тази слабо изследвана досега тема в интердисциплинарната област на жанровете и Интернет комуникацията. Комплексното реализиране на дисертацията, базирано на синтеза на голям обем теоретични източници и недвусмислено приносна емпирична част, е достатъчно основание убедено да препоръчам присъждането на образователната и научна степен „доктор” на Росица Светлозарова Славова.

София, 24.05.2012

Подпис:

Доц. д-р Грета Дерменджиева